

ADRIAN MUNTEANU

Manifest pentru Transdisciplinaritate Poetică

Trăim într-o epocă a fragmentării și a suprasaturării informaționale. Pentru a rămâne vie, poezia trebuie să devină spațiu de convergență, de respirație comună, de reconectare între discipline și între oameni.

După o viață trăită în apropierea spectacolului – chiar și atunci când acesta era conceput doar ca text poetic, dar întotdeauna cu trimiteri interioare spre cunoașterea de sine – am simțit că se poate aduce o schimbare în felul în care scriitorul își prezintă opera în fața publicului. Poezia nu este un dat static, nu ne putem mulțumi cu reducerea ei la clișee rigide. Are o viață interioară atât de bogată pe cât este de bogat autorul în fibrele ființei sale.

De aceea propun un concept teoretic pe care l-am transformat deja în practică. El se materializează prin **spectacole pluridisciplinare** în care poezia prinde viață, culoare și adâncime, însoțită de imagine, mișcare și sunet. Tot ceea ce prezintă în continuare este misiunea pe care mi-am asumat-o, o variantă personală, deschisă spre dialog cu alți autori care realizează, ca și mine, că e nevoie de o schimbare.

Am descoperit că poezia capătă o altă intensitate atunci când autorul o transmite prin memorie asumată și interpretare, când își întâlnește privirea cu cea a spectatorilor, într-un schimb de trăire și emoție. În acest fel se

produce acel transfer de vitalitate și sens care deschide porțile spre cunoaștere și visare.

I. Premisă

Poezia nu este doar o înșiruire de cuvinte între copertile unei cărți. Nu este un obiect inert, ci o energie vie, un flux de sensuri care traversează ființa și lumea. Din perspectiva mea, poezia nu se reduce la lectură liniară, ci solicită autonomie, mișcare, respirație. Ea nu este numai un act de cunoaștere individuală, ci un catalizator al comunității, un spațiu unde oamenii se recunosc unii pe alții prin vibrația cuvântului ziditor.

Transdisciplinaritatea poetică nu este doar un concept, ci o **viziune**: imaginarea poeziei ca hotar de trecere între lumi, între limbaje, între discipline. Ea nu dialoghează timid cu alte domenii, ci le **meta-morfozează**, le reunește într-un câmp comun de sens.

II. Principii

Aceste principii nu sunt rețete, ci repere pe care le-am găsit fertile în propria mea practică. Fiecare autor poate găsi propriul drum:

- **Unitate în diversitate:** Poezia devine liant între știință, filosofie, arte vizuale, muzică, dans, tehnologie.
- **Spațiu al contradicțiilor fertile:** Poezia caută nivelul unde opozițiile se întâlnesc și se transformă.
- **Performativitate:** Poezia nu e doar text, ci act, ritual, experiență totală.
- **Cercetare și creație:** Poezia dezvăluie, caută, creează realitate și spațiu.
- **Interactivitate:** Poezia solicită implicarea activă a autorului și a publicului.
- **etică și autenticitate:** Transdisciplinaritatea poetică nu este spectacol de artificii, ci un act autentic, asumat.

III. Forme de manifestare

Pentru mine, aceste forme au fost fertile. Alți autori pot găsi alte drumuri:

- **Videopoetry** – fuziunea dintre cuvânt, imagine și sunet, unde poezia devine film interior.

- **Spectacol transdisciplinar** – eveniment în care poezia e nucleul ce iradiază în muzică, dans, arte vizuale.

- **Dialog intercultural** – spațiu unde tradiții diferite se descoperă reciproc.

- **Laborator poetic** – loc de experiment și improvizație unde poezia se întâlnește cu știința, filosofia, tehnologia, pentru a genera noi forme de cunoaștere.

- **Educație poetică vie** – introducerea poeziei în școli ca experiență performativă, nu doar ca text de manual.

IV. Poezia ca punte între lumi

Poezia este motorul unității în diversitate. Ea se plasează dincolo de granițe, dincolo de genuri, dincolo de discipline:

- Cuvântul în armonie devine imagine.
- Imaginea devine cunoaștere.
- Cunoașterea devine experiență comună.
- Experiența comună devine transformare.

V. Apel

Transdisciplinaritatea poetică nu este o noțiune teoretică, ci un act de respirație comună: între arte, între științe, între oameni. Ea propune o nouă paradigmă: **poezia ca spațiu de întâlnire universală.**

Pentru mine, poezia nu se reduce la citire. Ea se trăiește.

Invit scriitorii, artiștii, profesorii, cercetătorii, cititorii și spectatorii să participe la această transformare. Invit autorii să-și depășească propriile obișnuințe de prezentare și să caute forme vii, participative, care să redea poeziei intensitatea ei originară. Fiecare experiment este o trecere: din pasivitate spre vibrație.

Poezia nu mai este un monolog, ci un dialog al lumilor. Nu mai este un obiect de muzeu, ci un organism viu.

VI. Post-scriptum

Uneori, transdisciplinaritatea poetică cere un har al participării autorului. E formula ideală. Alteori, construcția poate fi sprijinită de profesioniști care ajută autorul să-și pună în valoare opera. În acest caz, spectacolul nu va fi interpretat de autor, ci va fi despre autor și opera lui – dar va fi oricum o ieșire din liniaritatea cu care ne-am obișnuit. **Orice formă care rupe pasivitatea este binevenită.**

Poezia cere acest efort pentru a depăși nivelul inexpressivității și pentru a fi prezentată într-o adevărată lumină.

Ocrotiți poezia, așezați-o la locul pe care-l merită! Ea este armonia și vibrația lumii. Eu am ales să o ridic la rang de spectacol, pentru că așa am simțit că îi pot face dreptate. Vă invit să descoperiți propriile voastre forme de a o simți și de a o împărtăși.

Fiecare drum este unic, dar toate se întâlnesc în spațiul poeziei, acolo unde trăirea devine cunoaștere.

